

En stor hvid trone

- om frelse og fortabelse

Bibelen lader os ikke i tvivl om, at der findes en dom, som betyder frelse eller fortabelse. Men hvordan får vi de mange udtalelser om det til at stemme overens?

Af Jørgen Hedager Nielsen
Bibelstudie

Først en kort brugsanvisning. Det er tanken, at man læser artiklen her igennem. Bibelhenvisningerne i parentes er citeret i teksten, så det er ikke nødvendigt at slå dem op.

Når artiklen er læst, tager man fat på de nummererede bokse. Hver af dem har et oplæg og nogle arbejdsspørgsmål. Her

er det vigtigt at læse de bibelsteder, der er henvist til.

Dommen er en virkelighed

Vi tror på, at Jesus »kommer igen for at dømme levende og døde«. Det siger vi ved stort set alle gudstjenester, når vi når til slutningen af den anden trosartikel. Og vi læser det mange steder i Bibelen.

Det er måske ikke noget, vi normalt tænker over hver dag, selv om virkeligheden bag den ret enkle sætning er det mest skelsættende i vores liv. Det handler om frelse eller fortabelse.

Det er fint nok, at fortabelsen ikke altid ligger øverst i vores bevidsthed, for det kan ingen leve med. Vi er nødt til i hovedparten af vores tid at skubbe den om i bevidsthedens baggrund. Men vi må ikke fornægte dommens virkelighed, og vi skal også ind imellem tage den frem, som vi gør det nu.

Helvedesprædikanten

Kristne forholder sig meget forskelligt til de to udgange på livet - frelse eller fortabelse. Nogen mener, at alle bliver frelst. Andre taler om frelse og fortabelse som noget, der er vores virkelighed her og nu. Så er der den klassiske opfattelse, at både frelse og fortabelse er evige tilstande. Og der findes dem, der prøver at kombinere de forskellige opfattelser.

Man kalder en forkynder for en helvedesprædikant, hvis han ofte taler om dommen. Den betegnelse er vel ikke helt forkert, selv om den nok ikke er ment som ros. Hvis man har brugt betegnelsen som et skældsord, kan det være på sin plads at overveje Jesus som forkynder. Selv en overfladisk læsning af evangelierne vil vise, at blandt alle helvedesprædikanter er han den største.

1 Ukrudtet i hveden

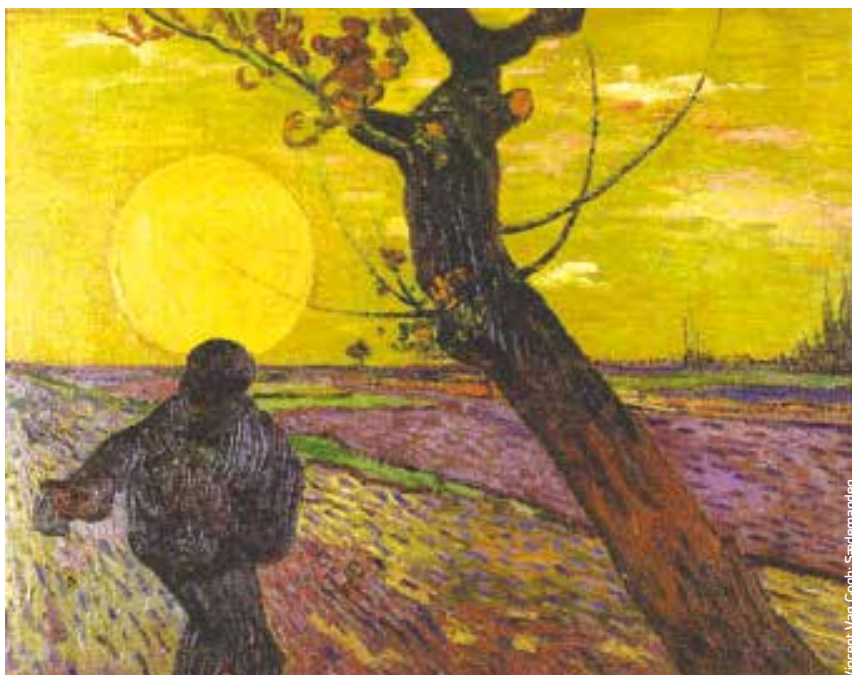
Jesus forklarede nogle få af sine lignelser for disciplene. En af dem handler om dommen. Læs de to tekster:

- Lignelsen: Matt 13,24-30
- Forklaringen: Matt 13,36-43

Overvej ud fra lignelsen og forklaringen:

- Hvornår bliver ukrudtet dømt til at brændes?
- Hvad er englenes opgave?
- Hvad er formålet med at brænde ukrudtet?
- Hvordan overfører vi lignelsen og forklaringen til vores virkelighed?

Fjenden, der såede ukrudtet, er Djævelen.

2 Verdensdommen

En af Jesu store lignelser handler om den yderste dag. Overskriften i den autoriserede oversættelse er »Verdensdommen«, men ordet dom nævnes ikke i teksten. Der er flere vanskeligheder i lignelsen. Hvis vi kun havde denne tekst, ville vores opfattelse af frelsens grundlag sikkert være forkert, for umiddelbart ser det ud som om, gerningerne er afgørende.

Ingen af de to grupper har et realistisk forhold til deres gerninger. Vi kan derfor ikke selv bruge gerningerne som målestok for, om vi befinder os til højre eller til venstre. Men det kan han, som sidder på tronen. Han kan genkende de gerninger, som udspringer af tro, og vi ved ud fra utallige andre steder, at det er troen på Jesus, der er afgørende. Og den tro er ikke uden frugter. Læs Matt 25,31-46.

To påstande:

1. Lignelsens hovedpointe er, at vi skal anstrenge os for at gøre gode gerninger, så vi kan blive frelst.

2. Lignelsens hovedpointe er, at der i folkeslagene er to grupper, som Jesus en dag vil sortere efter kendetegn, der kun er tydelige for ham.

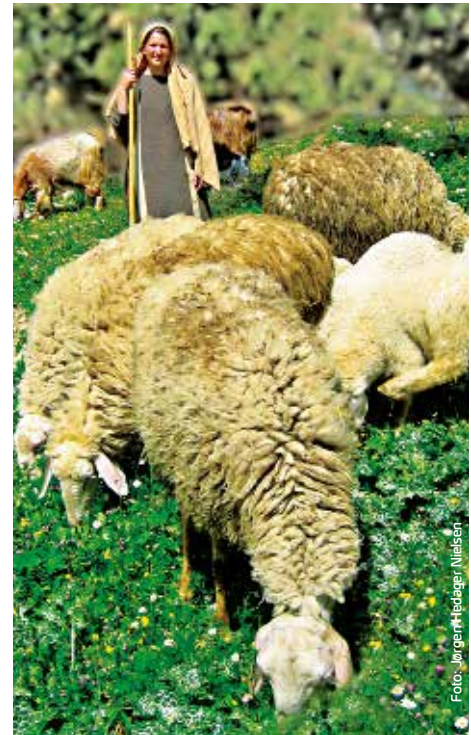

- Mener I, den ene påstand er rigtig, eller dem begge, eller ingen af dem?
- Find det, der beskriver, hvad der sker med dem ved den højre side.
- Find det, der beskriver, hvad der sker med dem ved den venstre side.

Læs Åb 20,11-15 om dommen foran den store hvide trone, der beskriver den samme begivenhed som lignelsen om verdensdommen i Matt 25.

- Hvad er forskellen på de to grupper her?
- Overvej hvad de personlige bøger og hvad livets bog er symboler på.
- Hvornår afgøres det for den enkelte, om man er i den ene eller den anden gruppe?

Hyrden skiller fårene fra bukkene. Det handler ikke om at dømme det enkelte får til at være får eller buk.

3 Fortabelsens varighed

Der er meget uenighed i den kristne kirke, når det gælder fortabelsen. Vi ville allerhelst

være fri for dens eksistens. Derfor er det naturligt at forsøge at beskrive den, så den ikke virker helt så forfærdelig.

Middelalderens fremstilling af fortabelsen var meget dramatisk og skræmmende.

- Nogle mener, at fortabelsen får en ende og går over i tilintetgørelse - helt bogstaveligt, så der intet er tilbage.
- Andre fornægter, at der er et helvede. Alle bliver frelst, eller der er intet efter døden.
- Og så er der den klassiske kristne opfattelse, at fortabelsen er et evigt helvede.

- Hvad er det samlede indtryk af fortabelsen i de tekster, vi allerede har set på?
- Hvis jeg nu siger, at selv om fortabelsen er en forfærdelig virkelighed, så skal vi ikke bruge alt for meget tid på at snakke om den, hvad er jeres reaktion så?

I næste bibelstudium skal vi se på frelsens virkelighed og varighed, så det lader vi ligge indtil da.

Nu eller senere

Tager vi nogle af de centrale bibelsteder om dommen frem, kan det godt se ud som om, de modsiger hinanden. »Den, der hører mit ord og tror ham, som har sendt mig, har evigt liv og kommer ikke for dommen,« siger Jesus (Joh 5,24). »Det er menneskenes lod at dø én gang og deref-

» Selv en overfladisk læsning af evangelierne vil vise, at blandt alle helvedesprædikanter er Jesus den største «

ter dømmes,« siger Hebræerbrevets forfatter (Hebr 9,27). Modsiges de to steder ikke hinanden?

Jo tilsyneladende, og når det sker, må vi undersøge sammenhængen for blandt andet at overveje, om ordet »dom« bruges i den samme betydning begge steder.

Det centrale bibelske begreb »retfærdiggørelse« er hentet fra det juridiske sprog. Det er en dømsafsigtelse, der betyder »ikke skyldig«. Vi bliver retfærdiggjort ved tro på Jesus, og det sker, mens vi lever her. Jeg er allerede dømt, men min dom var en frifindelse.

At blive dømt kan andre steder have den betydning, at jeg må se noget uundgåeligt i øjnene. Vi er for eksempel alle dømt til at dø den fysiske død, hvis ikke Jesus kommer igen inden. Og så er der steder, hvor dom betyder adskillelse af to grupper, som i forvejen har de kendetegn, der sorteres efter.

I skal vide

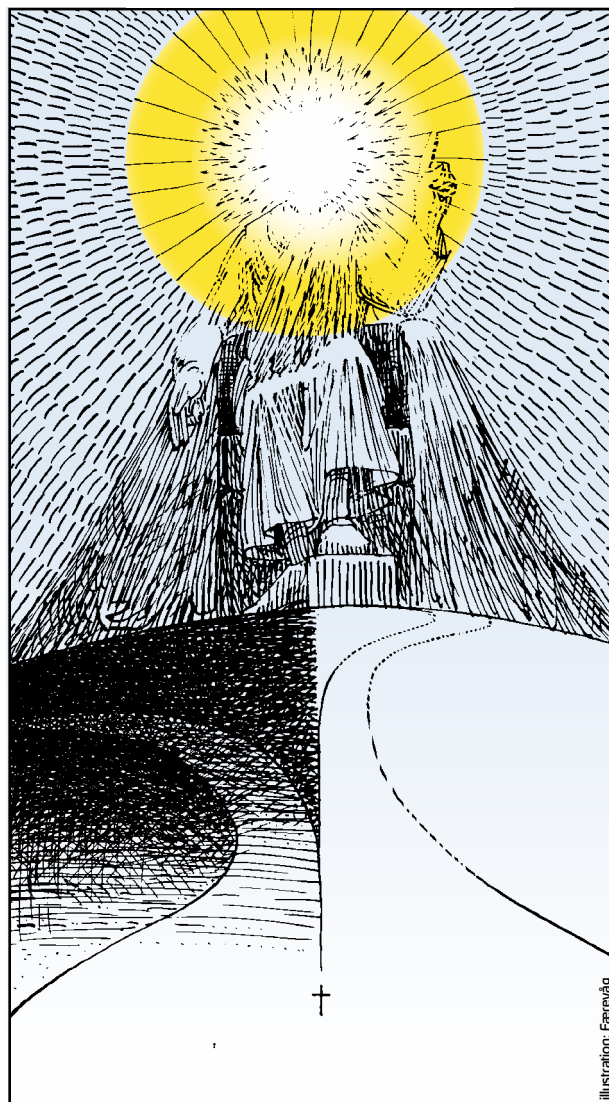
»Deri er kærligheden fuldendt i os: at vi har frimodighed på dommens dag,« skriver Johannes (1 Joh 4,17). Det er et budskab, vi finder flere steder i Bibelen.

4 Frimodighed på dommens dag

Frelsesvished er den naturlige tilstand for et kristent menneske. Jesus har fuldført frelsen, og enhver, som kommer til ham, bliver modtaget som et barn, der hører til hos ham. Visheden bygger altså ikke på noget hos mig, men udelukkende på, at Jesus er i stand til at frelse.

Vi kan senere falde fra, men det forhindrer os ikke i at have en vished om, at hvis jeg skal møde Jesus nu, så er min sag med ham i orden. Læs Joh 5,24, Rom 8,1 og 1 Joh 5,11-12.

? Læs 1 Joh 3,1-2. Giver disse ord jer mest lyst til at sige: »Det må vi da håbe,« eller »Gud ske tak og lov. Halleluja! Amen.«

En kristen står aldrig fortabt foran dommeren.

Johannes siger det, så det ikke er til at misforstå: »Dette har jeg skrevet til jer, der tror på Guds søns navn, for at I skal vide, at I har evigt liv« (1 Joh 5,13).

Det sjette og sidste bibelstudie i denne serie handler om frelsen. Derfor lader vi det ligge nu. Men vi kommer ikke uden om at se lidt på fortabelsen. ■■